

Sygn. akt VI Ga 263/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Beata Hass – Kloc (spr.)

Sędziowie: SO Renata Bober

SO Anna Walus-Rzasa

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Mikulska

po rozpoznaniu w dniu 30 października 2014 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: J. K. (1) - U.

w S.

przeciwko: P.

w S.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w Krośnie

V Wydziału Gospodarczego z dnia 13 maja 2014 r., sygn. akt V GC 180/13

I. oddala apelację,

II. zasądza od pozwanego P. w S. na rzecz powoda J. K. (1) - U. w S. kwotę 1.200 zł (jeden tysiąc dwieście złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt VI Ga 263/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 30 października 2014 r.

Pismem z dnia 7 kwietnia 2014 r. powód J. K. (1), prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą – U.” J. K. (1) w S. wniósł przeciwko P. w S. pozew o zapłatę kwoty 27.441,30 zł

z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że w dniach 7 grudnia 2011 r., 14 grudnia 2011 r.,

20 grudnia 2011 r. oraz 11 stycznia 2012 r. nabył od pozwanego 198 m^{((3))} betonu klasy (wedle umowy) C 16/20 przeznaczonego na realizację inwestycji na terenie Z.

w O.. Jakość wykonania prac została zakwestionowana pismem inwestora z dnia 27 kwietnia 2012 r., informującym powoda o wadach wykonanych przez niego prac. Wizja lokalna potwierdziła, iż powierzchnia drogi w około 50-60

% nie nadawała się do jej użytkowania. W ocenie przeprowadzających oględziny bezpośrednią przyczyną wykonania złej nawierzchni drogi betonowej była nienależyta, nie odpowiadająca wymogom jakości, partia betonu użytego do wykonania wadliwej części nawierzchni drogi. W związku z powyższym powód, wskazując na nieodpowiednią jakość dostarczonego mu betonu, pismem z dnia 18 czerwca 2012 r. zgłosił pozwanemu wadę przedmiotu umowy. W odpowiedzi pozwany w piśmie z dnia 29 czerwca 2012 r. stwierdził, że beton dostarczył zgodnie z zamówieniem. Jednocześnie stwierdził, że prawdopodobną przyczyną powstałych ubytków i złuszczenia się betonu były niekorzystne warunki atmosferyczne w czasie jego układania. Dalej powód wywodził, że zlecił niezależnemu instytutowi naukowemu, tj. Z., sporządzenie opinii, z której wynika, iż wytrzymałość użytego betonu nie spełniała wymagań dokumentacji projektowej. Wytrzymałość ta odpowiadała bowiem klasie C 12/15, zamiast deklarowanej C 16/20. Jakość dostarczonego przez pozwanego betonu była zatem niezgodna ze złożonym przez powoda zamówieniem oraz zawartą umową. Powyższe stanowiło wyłączną przyczynę skruszenia się i rozwarstwienia nawierzchni wykonanej przez powoda drogi wewnętrznej. Koszt usunięcia wad drogi stanowi kwotę 88.725,19 zł.

Powód wezwał pozwanego do dostarczenia mu zamiast rzeczy wadliwych (wadliwej partii betonu) takiej samej ilości rzeczy wolnych od wad (takiej samej ilości betonu należytej klasy) określając jego ilość 92 m³. Wezwanie to okazało się bezskuteczne.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu. Podał, że dostarczył powodowi beton klasy C 16/20, tj. zgodny z zawartą umową. Jednocześnie zarzucił, że powód dokonując betonowania w dniach: 1,2,6,9,14,16 i 19 grudnia 2012 r. nie przewidział negatywnych następstw oddziaływania ujemnych temperatur na właściwości i wytrzymałość przedmiotowej mieszanki betonowej. Powstała szkoda wystąpiła zatem wyłącznie wskutek działania, a raczej zaniechania, ze strony powoda, polegającego na nie zabezpieczeniu mieszanki betonowej przed niszczącym działaniem ujemnej temperatury powietrza.

W dniu 13 maja 2014 r. Sąd Rejonowy w Krośnie V Wydział Gospodarczy wydał w sprawie wyrok, sygn. akt V GC 180/13, na mocy którego zasądził od pozwanego P.

Sp. z o.o. w S. na rzecz powoda J. K. (1) – U. J. K. (1) w S. kwotę 27.441,30 zł (pkt. I) z ustawowymi odsetkami od dnia 9 kwietnia 2013 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 3.790,00 zł tytułem kosztów procesu (pkt. II).

Przedstawiając motywy swojego rozstrzygnięcia Sąd I instancji skazał, że w sprawie bezspornym był fakt zakupu przez powoda u pozwanej betonu, który wedle umowy stron i deklaracji miał być klasy C 16/20. Poza sporem była również okoliczność wystąpienia aktualnie zniszczenia znacznej części wykonanej drogi technicznej na skutek złuszczenia się wierzchniej warstwy betonu.

Sąd Rejonowy ustalił, że zastosowany na budowie beton nie odpowiadał warunkom umowy bowiem posiadał klasę C12/20, charakteryzującą się znacznie gorszymi właściwościami niż beton o zamówionej klasie. Prace inwestycyjne wykonywane były z zachowaniem podstawowych wymogów technologicznych. Co do zasady panowała na zewnątrz temperatura dodatnia, w sytuacji zaś, gdy zdarzały się spadki temperatury poniżej o stopni Celsjusza, powód stosował plandeki i folie pokrywające świeżo wylany beton.

Zgodnie z poczynionymi przez Sąd I instancji ustaleniami faktycznymi wartość brutto betonu koniecznego do naprawienia wadliwego fragmentu drogi wynosi 27.441,30 zł.

Rozpoznając sprawę Sąd podzielił wnioski zawarte w Sprawozdaniu z badań wytrzymałości betonu w drodze wewnętrznej oraz płycie gnojowej na terenie Z.

Sp. z o.o. w O., co do faktu, iż beton na części drogi technologicznej nie odpowiadał zamawianej klasie C 16/20.

W ocenie Sądu także dokument zatytułowany „Opinia na temat betonu w nawierzchni drogi technologicznej” nie zaprzecza, iż zastosowany beton nie posiadał zamawianej klasy.

Odnosząc się do dowodu z opinii biegłego M. C. Sąd stwierdził, że co do zasady należy podzielić jej wnioski. Biegły wskazał w niej na wielorakość potencjalnych przyczyn uszkodzenia drogi (wśród których część ma tylko charakter luźnych domniemań w żaden sposób nie wynikających z materiału dowodowego w sprawie).

Sąd nie uznał zaś za wiarygodne zeznania świadków K. N., J. K. (2) i P. C., co do twierdzeń o dolewaniu wody do betonu na wyraźne polecenie pracowników powoda. W ocenie Sądu nieprawdopodobnym jest, aby takie nieprofesjonalne działanie cechowało pracowników obeznanych z branżą i posiadających choćby podstawową wiedzę na temat właściwości betonu. Sąd zwrócił przy tym uwagę na fakt, że w pierwszej fazie procesu (a także na etapie wymiany pism przed procesowych), pozwany nie podnosił tego rodzaju argumentów.

Zdaniem Sądu I instancji powód w niniejszej sprawie wykazał fakt dostarczenia na teren inwestycji w O. betonu, który nie posiadał umówionych właściwości. Tym samym posiadał on istotne wady, których usunięcia powód mógł domagać się w trybie art. 561 § 1 k.c.

Dalej Sąd argumentował, że bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sporu były inne możliwe przyczyny dewastacji drogi, w tym brak prawidłowego odwodnienia i odprowadzenia nieczystości. Sąd nie uwzględnił również zarzutu strony pozwanej, że na wniosek pracowników powódki została ostatecznie zmodyfikowana receptura skutkująca zmianą klasy betonu. Wersja ta jest bowiem niewiarygodna, kłócąca się z zasadą profesjonalnego prowadzenia działalności gospodarczej.

W konkluzji powyższego Sąd Rejonowy stwierdził, że zamawiając beton o określonych parametrach, kupujący miał prawo oczekiwać, iż taki towar otrzyma. Skoro zatem po odkryciu wadliwości zakupionego produktu, z zachowaniem procedury rękojmi, nieskutecznie domagał się dostarczenia przedmiotu wolnego od wad, koniecznym było zasądzenie jego równowartości w oparciu o przepis art. 561 § 1 k.c.

W przedmiocie kosztów postępowania Sąd orzekł po myśli art. 98 § 1 i 3, w zw. art. 99 k.p.c. zasądzając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.790 zł tytułem kosztów procesu.

Strona pozwana wniosła apelację od powyższego wyroku zaskarżając go w całości i domagając się jego zmiany i oddalenia powództwa w całości ewentualnie, uchylenia zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Nadto wniósł o zasądzenie kosztów postępowania za obie instancje.

Powyższemu orzeczeniu pozwany zarzucił:

1. naruszenie przepisów postępowania, które miały wpływ na wynik sprawy, a mianowicie:

a) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów wyrażającej się w odmowie wiarygodności i mocy dowodowej zeznań świadków K. N., J. K. (2) i P. C. w zakresie w jakim mowa o dolewaniu wody po dowiezieniu betonu na miejsce wskazane przez powoda przed wylaniem na wyraźne polecenie pracowników powoda, chociaż zeznania świadków są logiczne, spójne, zwarte i wzajemnie się uzupełniają, co w konsekwencji doprowadziło do błędnego ustalenia, że beton dostarczony przez pozwanego nie posiadał umówionych właściwości;

b) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błędną ocenę opinii biegłego sądowego M. C. skutkiem czego Sąd błędnie ustalił, że biegły potwierdza wadliwość istniejącą w betonie (inna klasa aniżeli zamówiona) podczas gdy z opinii tej wyraźnie wynika, że beton został rozcieńczony a tym samym zmienił się stosunek C/W po dowiezieniu betonu na miejsce wskazane przez powoda, na wyraźne żądanie pracowników powoda, którzy pracowali przy budowie drogi;

c) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błędną ocenę „Opinii na temat betonu w nawierzchni drogi technologicznej” i wyciągnięcie wniosków z niej nie wynikających poprzez przyjęcie, że nie zaprzecza ona, iż zastosowany beton nie posiada właściwości charakterystycznych dla odpowiedniej zamawianej klasy;

d) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez podzielenie wniosków zawartych w „Sprawozdaniu z badań wytrzymałości betonu w drodze wewnętrznej oraz płycie gnojowej na terenie (...) Sp. z o.o. w O.” pomimo, że przedmiotowy dokument należy traktować jako dokument prywatny, a więc nie objęty domniemaniem zgodności z prawdą zawartych w nim twierdzeń;

2. naruszenie prawa materialnego, tj.:

a) art. 561 § 1 k.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie, polegające na błędnym ustaleniu, że dowieziony na teren inwestycji w O. beton nie posiadał umówionych właściwości i zasądzenie na rzecz powoda równowartości zakupionego betonu, tj. kwoty 27.441,30 zł, mimo że zebrane dowody nie dały podstaw do zasądzenia na rzecz powoda tej kwoty;

b) art. 362 k.c. poprzez niezastosowanie go w niniejszej sprawie podczas gdy z zebranego materiału dowodowego wyraźnie wynika, że powód w znacznym stopniu przyczynił się do powstania szkody,

3. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału wskutek naruszenia przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, tj. art. 233 § 1 k.p.c. przez dokonanie oceny dowodów wybiórczo, wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego, polegającym na przyjęciu, że prace inwestycyjne były wykonywane z zachowaniem podstawowych wymogów technologicznych podczas gdy z zebranego w niniejszej sprawie materiału dowodowego jasno wynika, że na wykonanie przedmiotowych dróg technologicznych nie było żadnej dokumentacji projektowej - co spowodowało, że powód zastosował zaniżone wartości zarówno pod względem grubości warstwy wierzchniej drogi technologicznej jak również zastosowanie betonu o niskiej klasie wytrzymałościowej, tj. C 16/20 w miejsce zalecanego warunkami technicznymi betonu C 30/37 - a w konsekwencji tego znaczna część drogi technicznej jest zniszczona, na skutek złuszczenia się wierzchniej warstwy betonu. .

W uzasadnieniu swojej apelacji pozwany szczegółowo odniósł się do powyższych zarzutów przedstawiając argumentację na ich poparcie.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie w całości oraz zasądzenia na jego rzecz kosztów postępowania. W powyższym poglądzie powód podtrzymał swoje stanowisko w sprawie jednocześnie przychylając się do stanowiska i argumentacji wyrażonej przez Sąd Rejonowy w zaskarżonym wyroku.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja pozwanego nie zasługuje na uwzględnienie.

Głównym zarzutem apelacji było poczynienie przez Sąd I instancji sprzecznych ustaleń faktycznych z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, tj. naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Odnosząc się do tego zarzutu należy wskazać, że przepis ten daje sądowi możliwość oceny i mocy dowodów według własnego przekonania. Ocena dowodów może być zaś skutecznie podważona tylko wtedy gdy, brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami, lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej, albo wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych (wyrok SN z 27.09.2002, II CKN 817/00, LEX nr 56906; wyrok SN z dnia 14.12.2001 r., V CKN 561/00).

Sąd Okręgowy nie dopatrył się powyższych uchybień Sądu Rejonowego w toku postępowania pierwszoinstancyjnego. Sąd I instancji dokonał prawidłowej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i wyciągnął z niego wnioski logicznie uzasadnione.

Prawidłowo zatem dokonał oceny treści zeznań świadków K. N., J. K. (2) i P. C., co do twierdzeń o dolewaniu wody do betonu odmawiając im wiarygodności. Jak trafnie zauważył Sąd I instancji zarzut ten pojawił się dopiero w zeznaniach świadków i nie był podnoszony na etapie przedprocesowym ani też w odpowiedzi na pozew. Pozwany jako profesjonalista w dziedzinie produkcji betonu skutki dolewania wody do dostarczanego kontrahentowi betonu a tym samym pogarszania jego właściwości z pewnością podniósłby tą okoliczność wobec powoda znacznie wcześniej. Z tych też względów twierdzenia przedstawiciela pozwanej spółki, że o fakcie tym dowiedział się dopiero na etapie sporu również nie zasługiwały na wiarę.

Sąd Rejonowy prawidłowo ocenił także dowód z opinii biegłego M. C.. Trafnie uznał, że co do zasady należy podzielić jej wnioski. Natomiast wskazane przez biegłego inne potencjalne przyczyny uszkodzenia drogi miały jedynie charakter luźnych domniemań, które dla rozstrzygnięcia sprawy w istocie nie miały znaczenia. Z opinii tej wynika bowiem bezspornie, że dostarczony na teren inwestycji beton nie posiadał wymaganych właściwości, tj. klasy C 16/20, lecz C 12/15.

Sąd Okręgowy podzielił również stanowisko Sądu I instancji co do oceny dowodów z dokumentów w postaci Sprawozdania z badań wytrzymałości betonu w drodze wewnętrznej oraz płyce gnojowej na terenie Z, jak również „Opinii na temat betonu w nawierzchni drogi technicznej”. Dokonana przez Sąd ocena tych dowodów zasługuje w pełni na aprobatę.

Należy podnieść, że dowód z dokumentu prywatnego jest samodzielnym środkiem dowodowym, którego moc Sąd ocenia według zasad określonych

w art. 233 § 1 kpc (por. wyrok SN z 30.06.2004r. IV CK 474/03, wyrok SN

z 02.04.2008r. III CSK 299/07). Natomiast wszechstronne rozważania zebranego materiału to uwzględnienie wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu oraz wszystkich okoliczności towarzyszących przeprowadzeniu poszczególnych środków dowodowych, a mających znaczenie dla ich mocy i wiarygodności.

W aspekcie powyższego Sąd powinien także sprawdzić poprawność poszczególnych elementów składających się na trafność wydanej w sprawie opinii, przez biegłego sądowego – co Sąd I instancji w niniejszej sprawie uczynił.

Przechodząc do oceny zarzutów naruszenia przepisów prawa materialnego, tj. 561 § 1 k.c. należy stwierdzić, że postępowanie dowodowe w niniejszej sprawie wykazało, iż pozwany dostarczył powodowi beton o innych parametrach niż zamówione, tj. klasie C 12/15, zamiast deklarowanej C 16/20. Powód uprawniony był zatem do skorzystania z uprawnienia przysługującego mu na podstawie w/w przepisu i zażądania dostarczenia towaru zgodnie z zamówieniem. Mimo wezwania z dnia 10.09.2012r. pozwany betonu takiego nie dostarczył. Skoro pozwany z obowiązku tego nie wywiązał się powód zasadnie domagał się od niego zwrotu kwoty zapłaconej za wadliwy towar.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 362 k.c. należy stwierdzić, że skoro w sprawie nie wykazano, aby wodę do betonu dolewano to tym samym nie ma podstaw do analizowania stopnia przyczynienia się powoda do powstania szkody.

Reasumując Sąd Okręgowy rozpoznając apelację pozwanego w całości podzielił argumentację oraz stanowisko prawne zajęte przez Sąd Rejonowy

w zaskarżonym wyroku i wyartykułowane w jego uzasadnieniu. Stanowisko to bowiem z powołanych wyżej powodów zasługiwało na aprobatę. Podniesione w apelacji zarzuty należało zatem w konsekwencji uznać za chybione.

Dlatego też Sąd apelację pozwanego w całości oddalił na podstawie art. 385 k.p.c.

W przedmiocie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym Sąd orzekł jak w pkt II wyroku - na podstawie art. 108 k.p.c.

w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz § 12 ust. 1 pkt. 1 w zw. z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.